

Kohout pod lipou

Pověst

*o tom, jak obec Staré Ždánice
(tehdy ještě Ždánice)
"přišla" ke svému znaku*

„Autorem tohoto článku je jeden z mála pamětníků, žijících v naší obci pan Vladimír Zajíc

V době tak zvaných Křížových válek, kdy rytíři z Evropy bojovali za osvobození „Svaté země“ (dnešní území Izraele a Palestiny) a města Jeruzalém, bylo toto území obsazeno Osmanskou říší, tj. Tureckem.

To bylo neslučitelné pro křesťany, protože je považuje za „svaté“. Narodil se zde, žil a zemřel Ježíš Kristus. Na výzvu papeže, osvobodit tato území od nevěřících, vznikla „Křížácká vojska“. Rytíři měli ve znamení „kříž“ a bylo ctí každého šlechtického rodu, aby jejich člen bojoval v této „Svaté válce“.

Také rod DOBŘENÍKŮ z Dobřenic vyslal do boje svého zástupce, ten však v bojích padl do zajetí. Je třeba říci, že Turci byli dobří obchodníci a zajatce za tučné výkupné ochotně propouštěli ze zajetí domů.

Tento mladý Dobřenín pracoval na různých nucených pracech. Přitom si všiml často hnízdících čápů a vzpomněl si, že doma hnízdící čápi na zimu odlétají do teplých krajín a tedy i do místa jeho pobytu a na jaře zase odlétají zpět do Evropy. Podařilo se mu jednoho čápa chytit a na jeho nohu připevnit pouzdro s poselstvím o vysvobození ze zajetí. Doufal, že nějakým řízením osudu tento čáp poletí zpět hnízdit do Čech a zpráva v pouzdře na jeho noze se dostane do rukou jeho zachránců. I stalo se, že čáp skutečně se vrátil na své staré hnízdo a to do naší obce. Na staré lípě, kde hnízdil, toto pouzdro ztratil a to padlo pod strom na hnojiště, kde ho vyhrabal kohout. Jeho majitel sedlák tento podivný předmět předal rychtáři (tehdejší starosta) a ten po otevření pouzdra zjistil ze zprávy, že jde o člena rodu Dobřenínů z Dobřenic a na zámku v Dobřenicích je předal. Ti svého zajatého člena rodiny ze zajetí vyplatili. Ten po návratu domů z vděku udělil obci Ždánice tento znak.

NA STŘÍBRNÉM POLI ZELENÝ STROM A POD STROMEM KOHOUT.

Dodávám, že v této době to byla rarita. Protože znaky měla pouze města a vesnice jenom vyjímečně

Šlo tedy o velké vyznamenání a s ním spojené pro obce úlevy. Například: menší robotní povinnost, menší odvody daní atd.

Tuto krásnou pověst vyprávěl nám při vlastivědě tehdejší ředitel naší obecné školy, jak jsme říkali „pan řídící“ vynikající pedagog a vlastenec pan František Fuksa. Je to tedy, v jistém slova smyslu, i vzpomínka na dobrého člověka, v paměti jeho žáka.

Bylo-li vyprávění pana řídícího pouhou pověstí a skutečnost je snad jiná, bylo to vyprávění krásné.

Vladimír Zajíc rodák ždánický